

Program Realizacji Doradztwa Zawodowego uwzględniający Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Publicznej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 7 im. Mikołaja Kopernika w Stalowej Woli rok szkolny 2023/2024

Dyrektor szkoły, dnia 14 IX 2023 roku, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdził program.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz. 325)

Cel główny

Wspieranie uczniów i ich rodziców w radzeniu sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie pod hasłem „Gdy dorosnę...”

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe oraz oddziały, których dotyczą działania

Preorientacja zawodowa realizowana w oddziale przedszkolnym przez wychowawców i nauczycieli oraz rodziców

1. Poznanie siebie - Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy - Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych - Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w grupie rówieśniczej.

Orientacja zawodowa realizowana w klasach I-III przez wychowawców i nauczycieli oraz rodziców

1. Poznanie siebie - Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy - Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych - Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Orientacja zawodowa realizowana w klasach IV-VI przez wychowawców i nauczycieli oraz rodziców

1. Poznawanie własnych zasobów - Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy - Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych - Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Doradztwo zawodowe realizowane w klasach VII-VIII przez wychowawców i nauczycieli oraz rodziców

1. Poznawanie własnych zasobów - Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy - Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych - Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Metody i formy realizacji działań,

z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami

W oddziale przedszkolnym

1. Diagnozowanie zapotrzebowania dzieci na działania związane z realizacją preorientacji zawodowej.
 - Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych oraz potrzeb doradczych dzieci.
2. Rozwijanie kompetencji karierowych dzieci.
3. Udział rodziców w działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami - wspieranie kompetencji doradczych rodziców.
4. Korzystanie z lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych dzieci w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej.
5. Ewaluacja końcowa: podsumowanie, wnioski, rekomendacje do dalszych działań.

W klasach I-III

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją orientacji zawodowej.
 - Analiza dostępnych zasobów.
 - Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych oraz potrzeb doradczych uczniów.
2. Rozwijanie kompetencji karierowych uczniów.
3. Udział rodziców w działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami - wspieranie kompetencji doradczych rodziców.
4. Korzystanie z lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych uczniów w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej.
5. Ewaluacja końcowa: podsumowanie, wnioski, rekomendacje do dalszych działań.

W klasach IV-VI

1. Prowadzenie ewaluacji: diagnozującej „na wejściu” i formatywnej (bieżącej). Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją orientacji zawodowej.
 - Analiza dostępnych zasobów.
 - Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych.
 - Diagnoza potrzeb doradczych uczniów.
2. Rozwijanie kompetencji karierowych uczniów.
3. Udział rodziców w działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami - wspieranie kompetencji doradczych rodziców.
4. Korzystanie z lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych uczniów w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej.
5. Ewaluacja końcowa - konkluzyjna (sumująca): podsumowanie, wnioski, rekomendacje do dalszych działań. Opracowanie indywidualnych pisemnych sprawozdań przez członków rady pedagogicznej.

W klasach VII-VIII

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
Ex-ante (ewaluacja robiona na początku):
 - Analiza dostępnych zasobów.
 - Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych.
 - Diagnoza potrzeb doradczych uczniów.
2. Rozwijanie kompetencji karierowych uczniów.
3. Udział rodziców w działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami - wspieranie kompetencji doradczych rodziców. Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego. Indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne, itp.
4. Korzystanie z lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych uczniów w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej.
5. Ewaluacja końcowa: Ex-post (ewaluacja robiona na końcu): podsumowanie, wnioski, rekomendacje do dalszych działań.

Terminy realizacji działań

Cały rok szkolny według potrzeb oraz zgodnie z realizacją treści dydaktycznych.

Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań

Dyrektor szkoły, koordynator, wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, logopeda, bibliotekarz, pielęgniarka, higienistka, stomatolog.

2. Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań

- z uwzględnieniem potrzeb uczniów i rodziców oraz lokalnych działań związanych z doradztwem zawodowym
Centrum Informacji i Planowania Kariery, Powiatowy i Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Miasta Stalowa Wola, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców, Internetowe Centra Informacji Zawodowej (Doradcy Zawodowi, Doradztwo Zawodowe, coaching kariery – PRACA, Zlot Ponadczasowych Doradców Zawodowych, Kreatywni Doradcy Kariery, Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej).

Zespół doradztwa zawodowego na rok szkolny 2023/2024

Koordynator WSDZ, szkolny doradca zawodowy:

Renata Czernecka-Skrok – nauczyciel doradztwa zawodowego, nauczyciel współorganizujący kształcenie

Członkowie:

1. Alicja Bartoszek - dyrektor szkoły
2. Anna Kluza - wychowawca klasy VIIa
3. Beata Bryk-Pokrzywa – wychowawca klasy VIIIb, nauczyciel współorganizujący kształcenie
4. Mateusz Korpala – wychowawca klasy VIIc
5. Jolanta Kubicka – wychowawca klasy VIId
6. Ewelina Rak - wychowawca klasy VIIIA
7. Marta Woszczyzna - wychowawca klasy VIIIb
8. Marta Bańka – logopeda
9. Renata Deruś - pedagog specjalny
10. Kinga Korzeniowska - nauczyciel współorganizujący kształcenie
11. Marta Maczurad - psycholog
12. Katarzyna Mrowiec - nauczyciel języka polskiego, opiekun Samorządu Uczniowskiego
13. Jacek Skrzypacz - informatyk, doradztwo techniczne
14. Małgorzata Szewdo - nauczyciel języka niemieckiego, opiekun Wolontariatu

Dokumentacja dotycząca realizacji zadań w roku szkolnym 2023/2024 znajduje się w dokumentacji wewnętrznej szkoły „DORADZTWO ZAWODOWE”.

Koordynator WSDZ
szkolny doradca zawodowy
Renata Czernecka-Skrok

Innowacja pedagogiczna

- Opracowanie i zaprezentowanie na radzie pedagogicznej Innowacji pedagogicznej programowo – metodycznej z doradztwa zawodowego pt. „Gdy dorosnę...” dla uczniów klas VII-VIII na okres 1IX2023–31V2024. Otrzymanie pozytywnej opinii w dniu 16II2023 od członków rady pedagogicznej.

Cele: Poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły w zakresie przygotowania uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacji na rynku pracy i systemu edukacji. Doskonalenie nauczania i uczenia się uczniów. Samorealizacja i analiza własnych kompetencji. Innowacja pedagogiczna polegająca na włączeniu pracy uczniów w Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) – **Renata Czernecka-Skrok**

Rekomendacje (zalecenia) do pracy w roku szkolnym 2023/2024 sporządzone przez nauczycieli w swoich rocznych sprawozdaniach z doradztwa zawodowego:

1. Przeprowadzić na początku nowego roku szkolnego diagnozę potrzeb uczniów (np. na pierwszej godzinie wychowawczej), rodziców (np. na pierwszych zebraniach) i nauczycieli. Przedstawić ją w formie pisemnej.
2. Wskazane jest w większym zakresie aktywizować działania, które udoskonalą i wzbogacą realizację działań doradztwa zawodowego:

a) Wszyscy wychowawcy – wskazane jest wpisać działania doradcze do Planu Wychowawczego, m.in.:

- gazetki ściennie, wystawki w klasach o tematyce zawodoznawczej,
- warsztaty, zajęcia otwarte, imprezy, eventy, konkursy, przeglądy i akcje zawodoznawcze,
- współpraca z przedszkolami, szkołami,
- spotkania z przedstawicielami zawodów (w ich miejscu pracy lub na terenie szkoły),
- wyjścia i wycieczki do szkół zawodowych, firm, zakładów pracy (obserwowanie pracy w realnych warunkach pracy, np. w pracowniach),

b) Wychowawcy klas ósmych:

- spotkania z absolwentami szkoły,
- przedsięwzięcia lokalne: giełdy, lekcje pokazowe w szkołach, targi edukacyjnych i Dniach Otwartych oferowanych przez szkoły ponadpodstawowe,
- spotkania z dyrektorami szkół ponadpodstawowych,
- zachęcanie rodziców do korzystania z profesjonalnego określenia predyspozycji zawodowych dziecka przez doradcę zawodowego np. w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Stalowej Woli,

c) Nauczyciele:

- Organizować zajęcia dla uczniów z zastosowaniem sprzętu zakupionego w ramach projektu Laboratoria Przyszłości Szkolne Studio Filmowe – prezentacja i praktyczne wykorzystanie profesjonalnego sprzętu,

d) Psycholog, pedagog:

- Organizować zajęcia warsztatowe na temat: „Problemy dzieci i młodzieży z sytuacjami stresowymi, zachowaniami agresywnymi, lękowymi oraz trudności współpracy w grupie” oraz „Wyloguj się z sieci, zaloguj na siebie, w realiach też jesteś ok”,

e) Bibliotekarze:

- Utworzyć gazetkę, wystawki, przygotować bajki i książki na temat preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego. Zaprosić uczniów, nauczycieli, rodziców na prezentację.

Proszę na bieżąco wysyłać wszelkie materiały (notatki, zdjęcia, filmy) związane z działaniami zawodoznawczymi na pocztę doradztwa zawodowego: doradztwozawodowesp7@gmail.com.

Przedstawiam zapis umieszczony w Statucie naszej szkoły:

§ 28

Organizacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

1. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego to ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu kształcenia i kierunku kształcenia.

2. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego zakłada, że:

- 1) wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat;
- 2) o wyborze zawodu decydują czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływy środowiska;
- 3) prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami, radą pedagogiczną;
- 4) działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane zgodnie z planem pracy szkoły na dany rok szkolny.

3. Celem doradztwa zawodowego w szkole jest w szczególności:

- 1) wszechstronne poznanie ucznia, jego zainteresowań i funkcjonowania na różnych przedmiotach oraz określenie jego predyspozycji;
- 2) poznanie zawodów, podejmowanie wstępnych decyzji, indywidualna praca z uczniami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły i zawodu;
- 3) informacja edukacyjna i zawodowa, konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów, podejmowanie decyzji.

4. Współpraca z rodzicami w ramach systemu doradztwa zawodowego obejmuje w szczególności:

- 1) prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów;
- 2) wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci;
- 3) włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły;
- 4) przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego;
- 5) indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.;
- 6) współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.